



Sámi allaskuvla

Sámi University of Applied Sciences

OAHPPOPLÁNA

OKT 306

GIELLAGÁHTTEN JA TEAKSTAOAHPPA

10 oahppočuoggá

1. OAHPPOOVTTADAGA NAMMA

Sámegillii: Giellagáhtten ja teakstaoahppa

Dárogillii: Språkrøkt og tekstlære

Eanǵalsgillii: Proper language use and text linguistics

2. OPPALAŠ DIEĐUT OAHPU BIRRA

OAHPPOVTTADAGA KODA: OKT 306

VIIDODAT: 10 oahppočuoggá

OAHPU LÁGIDEAPMI: Oahpahus sáhtá lágiduvvot sihke luohkkálatnja- ja neahttaoahpahussan.

3. OAHPPOPROGRÁMMA GULLEVAŠVUOHTA

Gursa gullá *Sámegiela ja sámi girjjálašvuoda* masterprográmma oktasaš geatnegahtton gurssaide.

4. SISABEASSANGÁIBÁDUSAT

Sisabeassangáibádussan leat *Sámegiela ja sámi girjjálašvuoda* masterprográmma oppalaš sisabeassangáibádusat mat leat čilgejuvvon oahppoprográmmaplánas.

5. OAHPAHUSGIELLA

Davvisámegiella lea váldooahpahusgiellan. Eará sámegielat ja suoma-, ruota-, dáro- ja eanǵalsgiella sáhttet adnojuvvot omd. guosselogaldallamiin.

6. SISDOALLU

Gursa čiekŋuda studeantta dáidduid iešguđegelágan teavsttaid čállimis, analyseremis, divvumis ja buorideamis. Deaddu lea erenomážit áššedeavsttain, mat gieđahallet fágalaš ja dieđalaš fáttáid. Studeanttat lohket, čállet, kommenterejit, analyserejit, divvot ja buoridit iešguđegelágan teavsttaid, ja dainna lágiin čiekŋudit iežaset áddejumi fágalaš čállimis ja dasa gullevaš teakstašlájain. Sii ohppet hálldašit fágalaš ja dieđalaš teavsttaid ráhkadussii, stiilii ja giellageavahussii guoski gáibádusaid ja vuordámušaid, ja máhttet heivehit dáid dieđuid sihke iežaset čállimii ja earáid teavsttaid buorideapmái ja divvumii.

7. OAHPPANJOKSOSAT

Oahpu olis studeanta olaha dáid oahppanjoksosiid:

Máhttu ja diehtu:

Studeanta

- dovdá guovddáš áššeteakstašlájaid ja daid iešvuodaid
- dovdá ja ádde teavsttaid informašuvdnaráhkadusa
- dovdá iešgudege teakstašládji mihtilmas giellageavahusa ja ovdanbuktima vugiid
- ádde iešgudegelágan áššedeavsttaid stiila- ja giellageavahusgáibádusaid

Gálggat:

Studeanta

- máhtá analyseret teakstašlájá veagas iešguđetlágan teavsttaid
- máhtá čállit iešguđetlágan áššeteavsttaid ja välljet teakstašládji heivvolaš stiilla, ráhkadusa ja ovdanbuktinvuogi
- máhtá guorahallat informašuvdnaráhkadusa teavsttas ja buoridit dan
- máhtá bargat teavsttaiguin giellagáhttema geahččanguovllus: árvvoštallat, divvut ja buoridit teavstta sátneráju, giellaoahpalaš ráhkadusa ja eará gielalaš ovdanbuktima vugiid

Oppalaš gelbbolašvuhta:

Studeanta

- dovdá iešguđetlágan áššedeavsttaid iešvuodaid ja máhtá heivehit dán dieđu iehčanas čállinbargui
- hálddaša áššedeavsttaide ja fágalaš deavsttaide gullevaš buori sámegiela, ja máhtá maiddái divodit ja buoridit deavsttaid giela

8. OAHPAHAN- JA OAHPPANVUOGIT

Logaldallamat, seminárat ja iehčanas čálalaš barggut. Seminárain studeanttat buktet ovdan iežaset čálalaš bargguid ja kommenterejit eará studeanttaid ovdanbuktimiid.

9. GÁIBÁDUSAT BEASSAT EKSÁMENII

Gursii gullet hárjehusaid lassin golbma geatnegahtton barggu.

- 1) Referáhta fágalaš čállošis (guhkkodat 2–3 siiddu; álgovuolggalaš čálloša guhkkodat galgá leat 20–40 siiddu)
- 2) Esseija – smiehtadeaddji ja argumentatiiva čáluš man nu fágalaš fáttás (guhkkodat 4–5 siiddu)
- 3) Giellagáhtten- dahje teakstadivvunčáluš: čálalaš barggu, mii vuojuđuuvvá dihto giella- dahje teakstadivvungažaldagaide (guhkkodat 4–5 siiddu).

Čálalaš bargguid dárkilis fáttát sohppojuvvojit ovttas fágaoahpaheaddjiin. Gurssa áigge dollojuvvojit seminárat, main fágaoahpaheaddji ja eará studeanttat kommenterejit čállošiid. Studeanttas lea vejolašvuhta divvut bargguid máhcahaga vuodul ovdal eksámena.

10. EKSÁMEN

Máhppaeksámen, mas leat golbma seminárbargočállosa.

Árvvoštallan: Árvosátni A–F; buot barggut deattuhuvvojit seamma ollu.

11. PRIVATISTTAID VEJOLAŠVUOHTA VÁLDIT GURSSA

Privatisttat eai sáhte váldit dán gurssa, dasgo oahppan gáibida dan, ahte studeanta searvá oahpahussii. Geahča muđui U-A lága § 3-8 (2).

12. KVALITEHTASIIHKKARASTIN

Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii, ja dasa makkár vejolašvuodát ja geatnegasvuodát studeanttain lea árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta.

Studeanttat árvvoštallet oahpu evaluerenčoahkkimis ja sii devdet árvvoštallanskovi oahpu loahpahettiin. Ásahus árvvoštallá oahpu studeantaárvoštallamiid, eksámenraporttaid, sensorraporttaid ja fágaraportta vuodul.

13. LOHKANMEARRI

Iešgudegelágan teakstašlájaid gullelaš oanehis teavsttat (oktiibuot sullii 100 s.) välljejuvvojit sierra. Teavsttat lohkkujuvvojit analysahárjehusaid várás.

Veahkkeneavvun geavahuvvojit dasa lassin:

Hirvonen, Vuokko 1993. *Jurddašeapmi – giella – teaksta*. Sámi allaskuvla.

Nickel, Klaus Peter & Sammallahti, Pekka 2011. *Nordsamisk grammatikk*. Kárášjohka: Davvi Girji.

Sámediggi 2015. *Riektačállinrávvagat*. Sámediggi.

<https://www.samediggi.no/content/download/10036/84857/file/Riektačállinrávvagat.pdf>

Sámi diedlaš áigečála. *Čállinrávvagat*. <<http://site.uit.no/aigecala/callinravvagat/>>

Vuolab-Lohi, Káre 2008. *Giellagáhttenrávvagat*. Oahpahusmánngus.